
RIGSREVISIONEN

Rapport om revisionsmæssig gennemgang af tjenesterejser ved politiet og anklagemyndigheden

Januar
2009

---

revision
revision
revision

Rapport om revisionsmæssig gennemgang af tjenesterejser ved politiet og anklagemyndigheden

Kontor: B1

J.nr.: 2009-4050-1

I. Indledning og formål

1. Rigsrevisionen har som led i revisionen af statsregnskabet for 2008 gennemgået politiets og anklagemyndighedens administration af tjenesterejser.

2. Formålet med den revisionsmæssige gennemgang har været at undersøge, om politiet og anklagemyndigheden har hensigtsmæssige forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at de statslige regler for tjenesterejser overholdes med en betryggende administration af tjenesterejseområdet.

Rigsrevisionen har i den forbindelse gennemgået regler for og valg af transportmiddel og rejseklasse, hotel (indkvartering) og eventuel forplejning samt godtgørelse for udgifter til måltider og eventuelle repræsentationsudgifter vedrørende tjenesterejser.

3. Politiets og anklagemyndighedens udgifter til tjenesterejser for 2008 udgør medio december 2008 106,6 mio. kr. og for året 2007 127,3 mio. kr. Repræsentationsudgifter udgjorde for samme perioder henholdsvis 5,0 mio. kr. og 4,7 mio. kr.

De samlede bevillinger til politiet og anklagemyndighedens virksomhed for 2008 udgør 7.619,9 mio. kr. og for 2007 7.753,5 mio. kr.

Afgrænsning og metode

4. Gennemgangen vedrørende politiets og den centrale anklagemyndigheds administration af tjenesterejser og repræsentation er foretaget i samarbejde med politiets interne revision.

Gennemgangen har omfattet regler og forretningsgange mv. vedrørende tjenesterejser i forskellige afdelinger hos politiet og anklagemyndigheden samt i politikredsene.

5. Politiets interne revision har gennemgået administrationen af tjenesterejser med fokus på politidirektørerne i politikredsene. Rigsrevisionen har gennemgået administrationen af tjenesterejser i Rigspolitiet og den centrale anklagemyndighed med særligt fokus på den øverste ledelse.

6. Generelt er der gennemgået tjenesterejseafregninger mv. for 2007 og 2008. Endvidere er der foretaget gennemgang af udleverede lister fra Rigspolitiet over rejser foretaget i andre perioder, herunder en fortegnelse over rigspolitichefens rejser i perioden 14. maj 2003 - 11. oktober 2008.

7. Rigsrevisionen har gennemgået Rigspolitiets bogholderi på tjenesterejseområdet. Der er udtaget stikprøver på 165 bilag for 2008-regnskabet og 98 bilag for 2007-regnskabet.

II. Regler for tjenesterejser i staten

Tjenesterejseregler mv.

8. De statslige generelle regler for tjenesterejser fremgår af tjenesterejseaftalen af 30. juni 2000 indgået mellem Finansministeriet (Personalestyrelsen) og de offentlige centralorganisationer. Tjenesterejseaftalen omfatter tjenestemænd, tjenestemandslignende ansatte og overenskomstansatte i staten.

Fra Finansministeriet er samme dato udsendt cirkulære (cirk. nr. 12174), der indeholder en definition af begrebet tjenesterejse samt regler for tjenesterejsers længde og varighed og bestemmelser om satser for transportgodtgørelse, time- og dagpenge, procentgodtgørelse, hoteldispositionsbeløb mv.

9. Tjenesterejseaftalen og cirkulæret benævnes under ét for aftalen. De aktuelle satser for transportgodtgørelse, time- og dagpenge mv. fremgår af Finansministeriets cirkulærer om satsregulering.

10. Aftalen henviser til Personalestyrelsens Personaleadministrativ Vejledning (PAV), kap. 21, for vejledning om anvendelse og fortolkning af aftalens bestemmelser. Det fremgår af PAV, at aftalen detailregulerer mange forhold i forbindelse med tjenesterejser, men kun hvor det er hensigtsmæssigt, at der er ens regler og satser.

11. Det fremgår endvidere af PAV, at såfremt forholdene ikke er ens på institutionerne, giver aftalen mulighed for lokale tilpasninger ved tilrettelæggelse af tjenesterejser, fx i forhold til:

- beregning af rejsens længde og varighed
- valg af transportmiddel og rejseklasse
- valg (anvisning) af passende indkvartering
- refusion af rimelige merudgifter til måltider o.l. mod dokumentation
- refusion af andre tjenstlige udgifter end de i aftalen nævnte.

12. Personalestyrelsen forudsætter samtidig, at vurdering, valg og godkendelse på de nævnte områder foretages af den enkelte institution, der skal udarbejde en vejledning med retningslinjer for den praktiske administration af tjenesterejser.

Tjenesterejsereglerne anvendes som en samlet betegnelse for tjenesterejseaftalen og PAV.

13. De skattemæssige aspekter i forbindelse med tjenesterejser reguleres i ligningslovens § 9A og § 9B samt i Skatteministeriets bekendtgørelse nr. 173 af 13. marts 2000 om rejse- og befordringsgodtgørelse henholdsvis bekendtgørelse nr. 1335 af 20. november 2007. Bestemmelserne fastlægger, under hvilke betingelser godtgørelserne er skattepligtige eller skattefrie for den ansatte.

Afregning af tjenesterejser

14. Når en tjenesterejse er afsluttet, bør der udarbejdes en rejseafregning. Retningslinjer herom fremgår af Økonomistyrelsens vejledning fra april 2005.

Økonomistyrelsen anbefaler 2 modeller – enten én samlet rejseafregning, når tjenesterejser er afsluttet, eller en løbende afregning, i takt med at regningerne fra rejsen modtages i institutionen.

15. Såfremt institutionen vælger at foretage løbende afregning, hvorved der ikke sker en samlet opgørelse af rejsens omkostninger, skal der fx anvendes et særskilt opgavenummer for den enkelte rejse, som muliggør udtræk af bogføringen af den enkelte rejses samlede omkostninger.

III. Gennemgang af politiets og anklagemyndighedens regler og retningslinjer for tjenesterejser samt bilagsgennemgang

16. Rigsrevisionen har gennemgået politiets og anklagemyndighedens regler og retningslinjer for administration af tjenesterejser.

17. Gennemgangen viste, at politiet anvender den administrative forskrift, Rigspolitiets kundgørelse af 31. juli 2001, som følger Finansministeriets cirkulære af 30. juni 2000 (tjenesterejseaftalen). Politiets regler er en ordret gengivelse af tjenesterejseaftalen.

18. Gennemgangen viste også, at der ikke i tilstrækkeligt omfang var skriftlige retningslinjer for tjenesterejseområdet, men kun en omtale af bestemmelser vedrørende godkendelse af tjenesterejser i regnskabsinstrukserne for Rigspolitiet og politikredsene.

19. I de afdelinger, som Rigsrevisionen har gennemgået, var der en selvtableret praksis for tilrettelæggelse af tjenesterejser, hvilket efter Rigsrevisionens opfattelse kan skyldes, at der ikke foreligger understøttende retningslinjer eller uddybende vejledninger på området.

20. Konsekvensen af, at der mangler uddybende skriftlige retningslinjer, er, at statens rejseregler ikke følges på alle punkter, og at der mangler hensigtsmæssige administrative procedurer. Det fremgår bl.a. ved:

- at der i en række tilfælde er utilstrækkelig dokumentation på rejseafregningen, og at der mangler dokumentation vedrørende de økonomiske overvejelser før rejsen, herunder begrundelser for eventuelle afvigelser fra de vejledende satser
- at Rigsrevisionen i forbindelse med repræsentationsudgifter på tjenesterejser har konstateret, at der eventuelt mangler oplysning på bilag om formål og deltagerkreds
- at afregning og godkendelse af tjenesterejser i nogle tilfælde sker på et mangelfuldt grundlag, fx mangler der en opdateret fortegnelse over godkendelsesbemyndigede i henhold til regnskabsinstruksen og forretningsrelevante it-systemer
- at de anvendte blanketter til afregning af rejser mv. ikke opfylder de skattemæssige mindstekrav til oplysninger
- at Økonomistyrelsens vejledning fra 2005 for afregning af tjenesterejser ikke følges
- at politiets bogføringspraksis vedrørende visse rejseomkostninger er uhensigtsmæssig, hvilket medfører, at datering og periodeindregning ikke altid foretages korrekt.

Vurdering

21. Gennemgangen har vist, at politiet og anklagemyndigheden i al væsentlighed følger de statslige regler.

Rigsrevisionen har imidlertid konstateret, at der generelt mangler dokumentation vedrørende de økonomiske overvejelser før rejsen, og at der i en række tilfælde er utilstrækkelig dokumentation ved rejseafregningen, herunder begrundelser for eventuelle afvigelser fra de statslige vejledende satser. Dette finder Rigsrevisionen ikke helt tilfredsstillende.

IV. Rigspolitichefens tjenesterejser

22. Rigsrevisionen har gennemgået den udarbejdede liste over rigspolitichefens rejser for perioden 14. maj 2003 - 11. oktober 2008 arrangeret af politiets rejsebureau.

23. Rigsrevisionen har gennemgået og vurderet rejserne efter samme skabelon, som er anvendt ved gennemgangen af politiets og anklagemyndighedens rejser generelt.

Vurdering

24. Gennemgangen har vist, at rigspolitichefen i al væsentlighed følger tjenesterejsereglerne, men at der også vedrørende rigspolitichefens rejser er konstateret tilsvarende dokumentationsmæssige svagheder.

Rigsrevisionen har for rigspolitichefen særligt bemærket, at der i flere tilfælde forekommer væsentlige overskridelser af hoteldispositionsbeløbet, uden at der foreligger begrundelse herfor. Dette finder Rigsrevisionen ikke helt tilfredsstillende.

V. Samlet vurdering og anbefalinger

25. Rigsrevisionen har afdækket nogle svagheder vedrørende administrationen af tjenesterejser hos politiet og anklagemyndigheden, hvilket samlet set gør, at Rigsrevisionen finder politiets og anklagemyndighedens administration af tjenesterejseområdet som værende ikke helt tilfredsstillende.

26. Rigsrevisionen anbefaler, at politiets og anklagemyndighedens rejseadministration på flere punkter ajourføres og forbedres, herunder:

- at der udarbejdes retningslinjer/vejledninger for administration af tjenesterejseområdet
- at de økonomiske overvejelser før en rejse dokumenteres, og at afvigelser i forhold til de statslige vejledende satser omkring økonomi begrundes
- at rejser afregnes og bogføres, så det er muligt at opgøre udgifterne til den enkelte rejse og sammenholde denne med eventuelt budget
- at dokumentationen ved rejseafregningen altid følger de statslige regler og indeholder de fornødne oplysninger
- at det altid er klart, hvem der er godkendelsesberettiget på rejseområdet.

Rigsrevisionen bistår gerne med rådgivning i det videre forløb.

Rigsrevisionen, den 21. januar 2009

Michael Kubel